

Oqaasiliortut tallimangornermi juunip ulluisa aallaqqaataani
2001, nal. 13.00 ataatsimiinerannit imaqarniliaq

Peqataasut: Carl Chr. Olsen, Alibak Steenholdt, Nuka Møller, Kelly Berthelsen, allatsigalugu Kristine Olsvig. Sofia Geisler peqataasinnaanani nalunaaruteqarsimavoq.

Oqaluuserisat:

1. Oqaluuserisassat qulequtaannik akuersineq.
2. Maajip ulluisa 18-ianni ataatsimiinnermit imaqarniliamut akuersineq.
3. *Qulliarneq.*
4. *Atortorissaarutilerisoq aamma namminersortunngorsaaneq.*
5. *Sallunaveeqqut.*
6. Atuakkiorfik/Ilinniusiorfik-up ordbogimik takornartat oqaasiinik saqqummersitsiniarnera, Miilu Lars Lundimit suliaq.
7. Taasariaqartut allat.

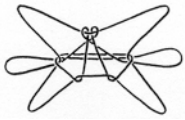
- 1 pillugu -

Oqaluuserisassat akuerineqarput.

- 2 pillugu -

Qerinnarpoq pillugu AS Isak Johansenimut KNR-illu sulisuinut allagaqassaaq, *frysepunkip* 0 gradillu immikkoortillugit qanoq oqaatigisarnissaannik imalimmik. Imaqarniliaq akuerineqarpoq.

- 3 pillugu -

CCO.: *Qulliarneq* oqaatsit ataasiakkaat nalunaarsorneqarnerannit, Oqaasiliortunit siornatigut suliareqqinniarlugit aallartinneqarsimagaluartunit takussaavoq. Oqaatsit ataasiakkaat nalunaarsorneqarneranni allassimasut Oqaasiliortunit tamakkiisumik akuerineqanngillat. Oqaatsit ataasiakkaat nalunaarsorneqarnerat taanna Jørgen Hansenip nutserisut allat peqatigalugit suliarisimasaat Oqaasiliortunit suliaralugu aallartinneqarsimagaluarpoq pilaarnartupilussuusimallunili.

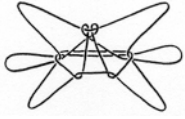
Qulliarneq ordbogini ilaanngilaq. Hans Larsenip oqaatigisimavaa oqaatsip atornerqarnera inuit akornanni nersussuit nappaataattut paasineqartartoq, kisiannili qangaanerusoq utoqqaat qulliliuinnaalersimasut *qulliantunik* taaneqartarsimasut.

AS.: Oqaatsit ataasiakkaat nalunaarsorneranni allassimanera najoqqutaralugu *mund og klowsyge* ima kalaallisut nutserneqarsimavoq: "Qulliarneq qanikkut kukiffatsigullu nappaat". AS-ip *qulliarneq* pillugu misissuigami ordbogini assigiinngitsuni pineqartoq allassimanngimmat annertunerusumik paasisaqarfiginngilaa. Taamaallaalli *nuffiorneq* siumorsimallugu, ima qallunaatut nutserneqarsimasoq: "*hoster slim op*" aamma "*savler*". Taamaattumik isuma taanna nappaammut qaninnerummat *qulliarneq*-mut taarsiullugu *nuffiorneq* naleqqunnerutillugu atorariaqarsoraa.

AS-ip tupigusuutigaa 1980-ikkut naalerneranni Oqaasiliortunit oqaaseq sammineqarsimassappat Robert Petersenip 1997-imi "Oqaatsit" saqqummersikkamiuk *qulliarneq* ilanngussimanngimmagu.

Oqaaseq kukkusumik tunngaveqarluni sungiussineq tunaartariinnarlugu atornerqarnera sianigisariaqarpoq aammalu aaqqittariaqarluni.

Mund og klov: tassani qaneq kukiffaallu pineqarput. Nappaatip taassuma ersiutigisartagai uumasup nakorsaanut paasiniarneqartariaqarput, nappaatip ersiutai najoqqutaralugit erseqqinnerusumik naleqqunnerusumillu nappaat taaguusersinnaaqqullugu.

KB.: Meeqqat nuakoortut *qulliarntunik* taaneqartarpata nersutillu napparsimanermikkut nuakoortarpata *qulliarunik* taaneqartarnerat ajoriffissaqartinngilaa. Avannaani qimmit qimutsillutik nuakuuleraangata aamma *qulliarunik* taaneqartarput. Tassunga aamma assersuutissaalluarpoq nappaat *nukillaarneq* tassa *polio*.

NM.: Meeraaqqat kigutisseralutik nuakoortut avannaamiut *qulliarunik* taasarpaat. Nersutit nappaataat nuakoornermik kinguneqartartoq tunngavigalugu, inuit sungiutereerpaat *qulliarunik* taaguuteqartillugit. Inuit taaguutitut sungiuteriigaat atuinneqarsinnaappat NM-ip ajoriffissaqartinngilaa.

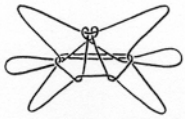
CCO.: CCO-ip Robert Petersenillu eqqaamasaat najoqqutaralugit oqaaseq sammineqareerpoq, kisiannili aalajangersaavigineqarsimagunanngimmat takussutissartaqanngilaq.

Nappaatip ersiutigisartagai uumasut nakorsaannut paasiniarneqassapput ilanngullugulu Jørgen Hansen paasiniaaffigineqassaaq, suna tunngavigalugu oqaatsit ataasiakkaat nalunaarsorneqarfianni nappaat *qulliarneq*-mik taaguuserneqarsimansoq. Misissuinerit kingorna tunngavissarsinngikkunik nappaatip isumaanut naleqqunnersumik Oqaasiliortut taaguusiisinnaapput. Oqaaseq misissuiffigineqareerpat uterfigeqqinneqassaaq.

- 4 pillugu -

Atortorissaarutillerisoq aamma *namminersortunngorsaaneq* Sofia Geislerip saqqummiussarimmagit matumani peqataannginnera peqqutigalugu oqaluuserinissaat kinguartinneqarput.

- 5 pillugu -

AS.: Oqaaseq *gidsel* inatsisinik ilisimatusaatinut (juramut) tunngavoq. Inuk pinngitsaalineqarluni inuunerminik navianartorsiortinneqalersarpoq. Inuk pinngitsaalisaaq sallunaviannngilaq, taamaattumik *sallunaveeqqutitut* taaneqartarnera eqqortuusorinngilaa. Inuit allat ulorianartorsiortinneqalersut qanoq kalaallisut taaneqassappat?

Pant isumaqatigiissuteqarnerup kingorna sallunaveersaarnissamut tunnganeruvoq. Ima paasillugu: inuup aningaasat atukkani taarsersinnaajunnaarpagit, sallunaveeqqutitut pilliuteqartussanngorlugu isumaqatigiissuteqarfigineqarsinnaavoq.

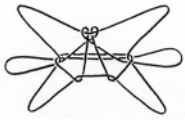
KB.: Oqaaseq allannngortinneqassappat oqaatsit allat aamma allannngortittariaqalissapput. Inuup piunasaqartup sallusoqannnginnissaa anguniarlugu inunnik tiguaasarpoq. Imatullu sooq oqartoqartarpoq: "Uku inuit *sallunaveeqqutitut* tiguakka!" Salluneq pinngitsaaliinermut tunnganngilaq taamatullu isumaqatigiissutaasariaqarani. KB-ip *sallunaveeqqummut* taarsiullugu siunnersuutigaa oqaaseq *salloqittarnaveeqqut*.

NM.: Oqaaseq *sallunaveeqqut* ikkutereermat apeqquseqqittariaqanngilaq. Qangali atuuppoq, inuillu taaneqaraangat naluneq ajorpaat suna pineqarnersoq.

CCO.: *Kapringip* isumaa tassa: pinerliilluni tiguaaneq. *Gidse*lilli tassaallutik inuit tiguaanermi neqitarineqartut. Assigiinngissutaat immikkoortilluinnartariaqarput. CCO-ip siunnersuutigaa eqqartugaq tamuaqqinneqassasoq, kingusinnerusukkut siunnersuuteqarfigisinnaanngorlugu.

- 6 pillugu -

CCO.: Oqaasiliortut ordbogi allaqqissaarnermut najoqqutassiap (retskrigningsordbog) suliarineqarnera akisussaaffigaat. Ordbogilli allat oqaasiliortut akisussaaffinngilaat. Taamaattumik pisariaqartitsineq

eqqarsaatigalugu Miilu Lars Lundip suliaa nassuiaatitut isigalugit iluatinnaateqarput.

CCO Atuakkiorfik/Ilinniusiorfik-mut allakkatigut ilaatigut makkuninnga siunnersuusiussaaq:

- Saqqummersinnissaa namminneq aalajangissagaat.
- Taaguutit nassuiaatillu immikkoortittariaqartut.

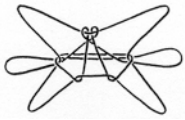
AS.: Ordboginik saqqummersitsisartut eqqarsaatigalugit Oqaasiliortut pisinnaatitaaffii eqqornerusumik, sukannernerusumik erseqqinnerusumillu inatsimmi oqaasertalersorneqarnissaat pisariaqarpoq, tassuunakkut oqaatsit kukkusumik saqqummiunneqarnissaat ingalassimatinniarlugu Oqaasiliortut inatsisitigut sunniuteqaqataasinnaangortillugit.

KB.: Oqaasiliortut nassuiaasussatut nalinerneqartarnerat piunaffigineqartarnerallu inatsisitigut iluarsisariaqarpoq, inassuteqartartut inissisimanerat erseqqissarnerullugu.

- 7 pillugu -

CCO.: Oqaatsinut politikksamut innersuussuteqarnissamut tunngatillugu maannakkut allakkat kingullit katiterneqarput. **Oqallorissarfik**-mik pilersitsinissaq siunnersuutinut ilaavoq. Juunip ingerlanerani innersuusuaq, marloqiusanngorlugu immikkoortortaartoq saqqummersinneqassaaq. Saqqummersitassap aappaa innersuussutaannangajannik imaqassaaq, aappaalu itisilikkanik paasiniaaffigineqarsinnaangorlugu CD-ngorlugu atuakkatullu ilusilerlugu saqqummersinneqarsinnaanera maannangaaq misissuiffigineqarpoq.

CCO.: Nordisk Ministerråd piffissami qanittumi *domænetab* aamma *domænevinding* pillugit ataatsimiisitsissaaq. Nunatsinneersumit saqqummiunneqassaaq oqaatsivut sassaraluttuinartut danskullu oqaasii

pissuunguutaasimasut. Birgitte Jacobsenip kalaaliaqqat qallunaatut oqalunnerannik misissuina ilanngullugu saqqummiunneqassaaq. Nordisk Sprogrådip saqqummersittagaa "Nordisk Mødeliste" tullissaanik saqqummerpat Savalimmiormiut kalaallillu oqaasiinik taaguutit ilaassaapput. NM.: Oqaaseq *nunat inoqqaavi* inunnit, pingaartumik utoqqarnit tusarniigineqarlunilu ippigineqartarpoq. Assortuilluinnartut ilaasa oqaatigisarpaat Adamikkut Evalu nunat inoqqaarigaat.

CCO.: *Nunat inoqqaavi - nunat inuui* pillugit ima nassuiaateqarpoq:
Indigenou(s) peoplesip tunngavigaa aboriginal rights.

Native tassaalluni nunap aalajangersimasumik pineqartup inuui.

Aboriginal/abriginee: nunat inuui.

Urbefolkning/oprindelige folk: nunat inoqqaavi.

ILO 157-imi oqaaseq una atorneqarsimavoq: *befolkninger*.

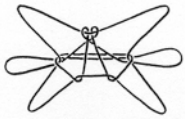
Nunat tamalaat isumaqatigiinniutaannut taaguutaammat tuluttut taaguutaat *indigenous peoples* kalaallisut nunap inoqqaavinik taaguuteqarpoq.

Adamikkut Evalu qulaani taaneqartunut attuumassuteqanngillat, upperisamulli tunngassuteqarlutik. Taaguutit qulaani tulleriissaakkat upperisarsionermut tunngaveqanngillat taamatullu sungiusimasaannarnik tunngaveqaratik.

KB.: Oqaatsinik imaluunniit taaguutinik assortuinernut ilanngullugu assersuutigineqarsinnaavoq maanna pilersinniarneqarlersoq **Ilimmarfik**.

Inatsisartut ilaannit malunnarpoq taaguutaa iluarineqanngitsoq. Una apeqqutinngorpoq. Taamannak taaguusersuisarnermut imaluunniit atsiisarnermut, atuarfinnik assigisaannillu imaluunniit aqqusinernik, kikkut oqartussaappat? Kikkut aalajangiisarpas? Nunani allani qanoq periuseqartarnersut paaserusunnarsinnaavoq.

CCO.: Nunani ataasiakkaani oqaatsit atuuttut aallaavigalugit aqqit taaguutillu aalajangersarneqartarput.

NM.: **Ilimmarfik**-mut tunngatillugu malunnarpoq inuit taaguutip taanissaanut sungiussiartortut. Qallunaat kalaallit taaguutaannik ataqqinninnerulernerat tassuuna aamma takussutissaavoq.

CCO juuli qaammat aasaanerani sulinngiffeqassaaq. KO-ip juulimi sapaatip akunneri 28 aamma 29 sulinngiffeqarfigissavia, piffissarlu taanna Oqaasileriffik matoqqassaaq.

Oqaasiliortuni ataatsimiinnissaq tulleeq pissaaq tallimangornermi juunip ulluisa 15-ianni, nal. 13.00.

Carl Chr. Olsen
Siulittaasoq

Kristine Olsvig
Allatsi